

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-408/11-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední odborná škola MORAVA o. p. s.
Sídlo:	Řehořova 5, 618 00 Brno
IČ:	25 549 804
Identifikátor:	600 013 731
Právní forma:	obecně prospěšná společnost
Zastoupená:	Mgr. Danou Vérostovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Český svaz žen, Panská 7, 115 30 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Brno, Řehořova 5
Termín inspekční činnosti:	11. až 13. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v přírodovědné gramotnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle ustanovení § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední odborná škola MORAVA, o. p. s., Řehořova 5, Brno (dále „škola“) je obecně prospěšnou společností, vykonávající činnost střední školy. Zřizovatelem společnosti je Český svaz žen, Praha. Škola realizuje svou činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení.

Za poslední 3 roky je počet žáků stabilní a škola byla naplněna na 100 %. K 30. září 2010 měla škola celkem 180 žáků v 8 třídách v denní formě vzdělávání.

Školu navštěvuje 44 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), což je 24 % z celkového počtu žáků. Tři žáci studují podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“), dva z nich jsou individuálně integrováni.

Vzdělávání žáků ve škole zajišťuje 15 učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů.

Škola v současné době realizuje obory středního vzdělání se zaměřením na ekonomicko-administrativní, veřejnosprávní a sociální služby. V tomto školním roce se žáci vzdělávají podle dosud platných učebních dokumentů.

Ve škole je realizováno vzdělávání v denní formě v oborech 78-41-M/003 Rodinná škola – sociální služby, 78-41-M/004 Rodinná škola – ekonomicko-administrativní služby a 78-41-M/005 Rodinná škola – veřejnosprávní služby. Výuka probíhá podle schválených učebních plánů vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“) České republiky. Škola vznikla v roce 1991 a od roku 1995 sídlí v účelově postavené a vybavené budově. Výuka je realizována ve třinácti učebnách. Osm z nich je kmenových a pět odborných. Jedná se o následující odborné učebny: informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“), odívání, přípravy pokrmů, jazykovou učebnu a posilovnu. Škola je vybavena počítači a audio technikou. Všechny počítače jsou propojeny do sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Učebna ICT je přístupná žákům i v době mimo vyučování. Učitelé mají k dispozici 2 kabinety a sborovnu vybavenou počítači s přístupem na internet.

Škola od poslední inspekce v roce 2008, zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, přijala a realizovala opatření, především v oblasti materiálních podmínek, pořídila bezdrátovou síť a počítače do tříd, dále částečně dovybavila školu odbornou literaturou.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací program školy tvoří tři obory vzdělání, jejichž výuka probíhá podle dosud platných osnov. Od příštího školního roku začne škola v prvních ročnících vyučovat podle vlastních školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), které jsou v současné době téměř dokončeny.

Škola informuje o své vzdělávací nabídce a o přijímání žáků na svých přehledných webových stránkách. Konkrétní kritéria přijímacího řízení zveřejňuje v souladu s právními předpisy. Žáci jsou přijímáni do všech tří oborů vzdělání bez přijímacích zkoušek.

Výchovná poradkyně (dále „VP“) je podřízena ředitelce školy, poskytuje poradenské služby žákům, rodičům a ostatním pedagogickým pracovníkům při řešení výchovných a vzdělávacích problémů. Spolupracuje s třídními učiteli při řešení tzv. problémových žáků. Vede dokumentaci týkající se těchto žáků. Organizuje besedy výchovného charakteru, spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, s ošetřujícími lékaři žáků, se sociálními pracovníky a dalšími odborníky a institucemi. Zpracovává, vyhodnocuje a kompletuje podklady pro potřeby ředitelky školy. Metodicky řídí ostatní pedagogické pracovníky v individuální práci se žáky.

Oblast prevence sociálně patologických jevů tvoří součást koncepčních dokumentů školy. Této oblasti se věnuje metodička prevence sociálně patologických jevů. Je podřízena ředitelce školy, úzce spolupracuje s VP, zúčastňuje se vzdělávání protidrogových koordinátorů pořádaného v regionu města Brna. Spolupracuje s odbornými institucemi (například Kontrolní a poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti ap.). Zodpovídá za provádění a koordinaci prevence a sledování sociálně patologických jevů.

Ve škole je řada žáků se SVP, výchovná poradkyně v případě těchto žáků často spolupracuje se zákonnými zástupci a pedagogicko-psychologickou poradnou. Systém výchovného poradenství je funkční i přes to, že individuální přístup k těmto žákům ve sledované výuce nebyl vždy uplatňován. Běžnou praxí je, že žáci mohou anonymně

sdělit svoje problémy výchovné poradkyni prostřednictvím schránky důvěry. V rámci kariérního poradenství poskytuje VP žákům nebo jejich rodičům informace o vzdělávací nabídce pro další možné studium.

V *Minimálním preventivním programu rizikového chování* (dále „MPP“) jsou vytyčeny základní cíle strategie primární prevence. Dlouhodobým problémem je častá absence žáků, a to i přes důslednou kontrolu a vyvozaná kázeňská opatření. Pro plnění MPP a předcházení nezdravému sociálnímu klimatu ve třídách se škole osvědčilo pořádání různých akcí pro žáky mimo výuku (například seznamovací programy pro 1. ročník v Poradenském centru).

Hlavní výsledky vzdělávání byly hodnoceny se zaměřením na zjišťování naplňování přírodovědné gramotnosti, a to ve vybraných všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech. Výuka teoretických předmětů probíhala v běžných třídách, výuka techniky administrativy v učebně ICT.

V hospitovaných hodinách byla podpora rozvoje osobnosti žáka učitelem zaznamenána v různé intenzitě. Učitelé respektovali pomalejší pracovní tempo žáků a usilovali o zvýšení jejich zájmu o výuku. Převládala frontální výuka, aktivita žáků zde byla na různé úrovni, iniciativa byla spíše na straně učitelů. Využitá organizační forma výuky poskytovala méně prostoru pro aktivní zapojení všech žáků do vzdělávacích činností a pro rozvíjení dovedností práce v týmu. Zde dostávali žáci menší příležitost k formování komunikativních dovedností. Pouze v části hodin byly ve výuce zařazeny diferencované činnosti žáků. Tyto metody využívali jen někteří učitelé. Přiměřeným způsobem byly uplatňovány mezipředmětové vztahy a aktualizace obsahu učiva ve vztahu k současnému životu.

Předměty přírodovědné oblasti jsou ve škole vyučovány spíše okrajově jako průpravné pro další výuku odborných předmětů. Pro výuku předmětů přírodovědného charakteru nemá škola dostatečné materiální zázemí a spíše se věnuje zajištění pomůcek pro ostatní předměty, kterým dává prioritu. Týdenní časové dotace přírodovědných předmětů jsou v souladu s platnými učebními dokumenty. Stanovené výukové cíle odpovídaly požadavkům daným učebními osnovami. Škola v současné době nevyužívá žádné externí ani interní srovnávací testování pro přírodovědné předměty.

Výuku přírodovědných předmětů zajišťují dvě vyučující, z nichž si jedna v současné době doplňuje vzdělání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) není cíleně zaměřeno na přírodovědnou oblast.

Sledovaná výuka přírodovědných předmětů probíhala frontálním způsobem, který ne vždy podporoval její efektivitu. Aktivita žáků zde byla na nízké úrovni a podpoře komunikačních dovedností byla věnována malá pozornost. Součástí výkladu byly aplikační úlohy z běžného života, což udržovalo zájem některých žáků o daný předmět. V části hodin vyučující využívali vlastní připravené textové materiály. Ve všech sledovaných hodinách, s výjimkou techniky administrativy, chybělo využití materiálního vybavení, především prostředků ICT a názorných pomůcek.

V rámci podpory rozvoje přírodovědné gramotnosti žáků se škola zapojila do recyklačního programu „Recyklohraní“ vyhlášeného MŠMT a do projektu Ministerstva životního prostředí „Sběrné nádoby do veřejných institucí a zejména do školských zařízení“.

Hodnocení známkou ve sledované výuce bylo odpovídající a zdůvodněné, v souladu s pravidly stanovenými v dokumentech školy, vyskytovalo se však pouze ojediněle. Někteří učitelé se snažili žáky motivovat použitím slovního hodnocení. Sebehodnocení žáků ani vzájemné hodnocení výsledků vzdělávání ve výuce uplatněno nebylo.

Zjišťování a vyhodnocování míry úspěšnosti a úrovně znalostí a dovedností žáků je nedílnou součástí systémového hodnocení celkových výsledků vzdělávání školy. Hodnocení žáků se provádí individuálně i skupinově podle školou nastavených pravidel,

kteřá jsou součástí zveřejněného školního řádu. Škola má stanovenou strategii na podporu úspěšnosti žáků. Míra úspěšnosti žáků je průběžně sledována v celém vzdělávacím cyklu, jsou vyhodnocována rizika a monitorovány příčiny selhávání žáků. Podrobnější analýza zjištěných výsledků vzdělávání a příčin studijních neúspěchů je pravidelně prováděna na čtvrtletních pedagogických radách. Veřejnost je každoročně seznamována s analýzou výsledků vzdělávání ve výroční zprávě školy. Škola motivuje žáky k úspěšnosti ve vzdělávacím programu například vypsáním finanční odměny při dosažení prospěchu s vyznamenáním. V pololetí letošního školního roku bylo takto odměněno 10 žáků, na konci minulého školního roku 17 žáků.

Pro zlepšení přístupu k informacím a jejich přenosu mezi školou a zákonnými zástupci začala od roku 2010 fungovat elektronická žákovská knížka a elektronická třídní kniha.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Nastavená organizace vzdělávání odpovídala vzdělávacím cílům a umožňovala realizovat obsah vzdělávání. Počty žáků ve třídách, počty hodin i délka přestávek jsou v souladu se zákonnými ustanoveními. Škola zajišťuje dohled nad žáky v době přestávek. Do učebních plánů jsou zařazeny všechny povinné předměty vzdělávacích oborů. Výuka jednotlivých předmětů se realizuje v kmenových a odborných učebnách. Praxi žáků organizuje škola převážně na smluvně zajištěných pracovištích. Při organizaci vzdělávání nevznikají sociální bariéry a škola respektuje specifika vzdělávacích oborů.

Zajišťováním bezpečného prostředí pro vzdělávání a zdravým vývojem žáků (dále „BOZ“) se vedení školy zabývá důsledně. Zásadní pravidla pro BOZ jsou obsažena ve školním řádu, se kterým byli žáci seznámeni při zahájení školního roku 2010/2011. Také rodičům žáků poskytuje v písemné formě informace o zajištění bezpečnosti žáků ve škole. Z provedené hospitace v hodinách tělesné výchovy vyplývá řádné dodržování zásad bezpečnosti ve výuce. Školní úrazy jsou řádně vedené v knize úrazů a záznamy o nich odesílá škola v elektronické formě. Výsledkem dodržování zásad BOZ ve škole je i nízký počet úrazů (ve školním roce 2010/2011 - 3 úrazy).

Ředitelka školy byla jmenována 1. srpna 2008, splňuje požadavky pro výkon své funkce. Úspěšně absolvovala vzdělávání vedoucích pracovníků škol a školských zařízení. Plní povinnosti obsažené v příslušných ustanoveních školského zákona. Stanovila strategii a vytyčila další vývoj školy na základě vypracovaného *Dlouhodobého plánu rozvoje školy na období 2009/2012* a *Koncepce rozvoje školy na období 2010-2013*. Oba dokumenty vycházejí z *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky*. Dlouhodobý plán rozvoje školy vychází z analýzy výročních zpráv o činnosti školy. Prioritou je zkvalitňování a modernizace vzdělávání a přechod na výuku podle ŠVP. Dalším záměrem je vytvořit jednotný informační systém – dálkový přístup pro rodiče, žáky a učitele, což se v poslední době škole daří naplňovat.

Cíle dlouhodobého plánu pro jednotlivé úseky jsou rozpracovány do *Plánu práce* na příslušný školní rok. Na plánování a chodu školy se standardně podílí ředitelka, její zástupkyně a ostatní vyučující, kteří jsou sdruženi do pedagogické rady.

V rámci *Vlastního hodnocení školy* provedlo vedení důkladnou analýzu hodnoceného období 2007/2008 až 2009/2010. Získané výsledky z hlavních oblastí vzdělávání (vzdělávací program školy, podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání žáků, výsledky vzdělávání žáků, podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, řízení školy a úroveň výsledků práce školy) byly projednány a prezentovány na pedagogické radě. Následně byly vedením

vytyčeny reálné cíle pro další období, především ve výchovně-vzdělávací oblasti. Systém plánování, organizace vzdělávání a vnitřní kontrolní a informační systém včetně oblasti hospodaření s veřejnými prostředky je standardní.

Ředitelka školy soustavně sleduje a vyhodnocuje personální podmínky vzdělávání. Ve škole působí stabilní a zkušený pedagogický sbor. Odbornou kvalifikaci splňuje 12 pedagogů a jedna učitelka si potřebnou kvalifikaci doplňuje dalším studiem. Výchovná poradkyně absolvovala specializační studium, metodička prevence se na svoji činnost připravuje jednorázovými školeními. Pro organizaci DVPP sestavila ředitelka plán včetně přehledu vzdělávacích aktivit ve školním roce 2010/2011 (chybí však vyhodnocení jejich naplňování). Vzdělávací akce DVPP se zaměřují především na novou maturitu, vzdělávání žáků se SVP, semináře odborných předmětů a kurzy ICT. Škola využívá systém podpory začínajícím a nově příchozím učitelům.

V oblasti materiálního zabezpečení výuky se škole úspěšně daří zdokonalovat podmínky pro vzdělávání. Byly provedeny částečné opravy budovy školy (výměna dlažby, střešních odpadů) a postupná výměna oken s nákladem cca 300 tisíc Kč ročně z prostředků zřizovatele. Pro výuku je využíváno dostatečné množství kmenových a odborných učeben vybavených jednotným nábytkem. Prostředí školy je čisté, upravené a podporuje estetické vnímání žáků. Škola nemá vlastní kuchyň a jídelnu, stravování žáků je zajištěno pomocí bufetu a pitný režim nápojovými automaty. K výuce tělesné výchovy je využívána tělocvična a venkovní hřiště v sousední základní škole a dobře vybavená vlastní posilovna školy. V rámci modernizace ICT škola pořídila dva datové projektory a po jednom počítači do kmenových tříd. Učebnice si podle doporučení učitelů pořizují žáci samostatně a škola podle dalších potřeb a možností zajišťuje pro žáky odborné texty. Materiální vybavení školy je dostatečné pro realizaci vzdělávacího programu.

Finanční prostředky školy byly posuzovány za období let 2008 až 2010 podle školou předložené dokumentace. V hodnoceném období hospodařila škola zejména s finančními prostředky státního rozpočtu (dále „SR“). Podíl prostředků SR na celkových přímých nákladech na vzdělávání představoval za sledované období v průměru cca 76 % z celkových ročních neinvestičních výdajů vynaložených školou na hlavní činnost (celkem za tři roky 26 595 tisíc Kč). Z poskytnutých prostředků ze SR byly plně hrazeny mzdy a zákonné odvody. Prostředky měly za dané období mírně vzrůstající tendenci v přepočtu na jednoho žáka (nárůst 11 %), současně došlo i k nárůstu prostředků na mzdy o 14 %. Dále škola hospodařila s vlastními zdroji, které tvořilo školné ve výši ročně cca 2 mil Kč. Náklady na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání učitelů hradila škola ve sledovaném období plně z vlastních zdrojů (celkem 258 tisíc Kč). Všechny příjmy realizuje škola v hlavní činnosti, doplňkovou činnost neprovádí. Kromě výše uvedených zdrojů obdržela škola účelové prostředky (celkem za tři roky 359 tisíc Kč) na posílení odměňování zaměstnanců školství a pokusné ověřování maturitní zkoušky. Škola ve sledovaném období měla dostatek finančních prostředků k naplňování vzdělávacího programu.

Spolupráce s partnery patří mezi priority školy a je jí věnována náležitá pozornost. Stěžejními partnery jsou zřizovatel, zákonní zástupci a školská rada. Škola pravidelně spolupracuje se zřizovatelem na různých akcích a projektech, např. „Květinový den“. Vztahy mezi školskou radou a školou jsou na standardní úrovni, povinnosti vyplývající z právních předpisů jsou splněny. Pravidla komunikace se zákonnými zástupci jsou jasně nastavena. Veřejnost může získávat informace o životě školy na webových stránkách.

Další partnerská spolupráce vyplývá ze zajišťování odborné praxe žáků. V této oblasti došlo od minulé inspekční činnosti k výraznému zlepšení.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola dosáhla zlepšení na základě opatření přijatých od poslední inspekce, postupně zlepšuje svoje materiální vybavení, hlavně v oblasti ICT. Dále zlepšila organizaci odborných praxí pro žáky.
- Škola měla dostatek finančních prostředků na realizaci výuky, hodnocením finančních podmínek nebyla zjištěna žádná rizika.
- Rezervy a příležitosti k dalšímu rozvoji školy spočívají v dovybavení učebními pomůckami, využívání moderních metod a forem výuky a v uplatnění vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků.

Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako průměrná.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 20. dubna 2011

(razítko)

Ing. Petr Krátký, školní inspektor

Petr Krátký v. r.

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ilona Ptáčková v. r.

Ing. Silvestr Rolek, CSc., školní inspektor

Silvestr Rolek v. r.

Bc. Helena Svobodová, kontrolní pracovnice

Helena Svobodová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 29. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Dana Vérostová, ředitelka školy

Dana Vérostová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.